

Asia: VN/8566/2021

Sosiaali- ja terveystieteiden korkeakoulutuksen kehittäminen -hanke (SOTEKO)

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot loppuraportista

SOTEKO-hankkeen loppuraportissa on hyvin kuvattu koulutuksen keskeisiä kipukohtia suurimpien ammattiryhmien näkökulmasta. Kuten raportista käy ilmi kokonaisuus on laaja ja monisyinen, jota tulee lähestyä yhtä aikaa monesta näkökulmasta, jotta kehittämistä saadaan konkreettisesti tehtyä.

Hankkeen tavoitteet ovat olleet laajat ja ehdotuksista monet ovat jääneet toteamuksen asteelle. Ehdotukset olisivat kaivanneet tarkempaa tarkastelua jo tämän hankkeen aikana. Tämä hanke antaa hyvän koosteen jatkotyöhön/hankkeisiin, jotta hankkeessa esiin nostetut ehdotukset saadaan vietyä käytäntöön. Erityisesti jatkuvassa oppimisen järjestämisessä on konkreettisia haasteita, joten tarvitsemme kipeästi konkreettisia toimia, jotta potilasturvallisuus voidaan taata sosiaali- ja terveydenhuollossa.

Näkemyksenne koskien ehdotuksia sosiaalialan siirtymien sujuvoittamiseksi korkeakoulusektorien välillä (ehdotukset 1-6)

-

Mitä sosiaalialan siirtymiä koskevien ehdotusten toimeenpanossa tulisi huomioida? Miten edustamanne organisaatio voi tukea ehdotuksia?

-

Näkemyksenne koskien ehdotuksia terveystieteiden koulutuksen siirtyminen sujuvoittamiseksi korkeakoulusektorien välillä (ehdotukset 7-11)

-

Mitä terveysalan siirtymiä koskevien ehdotusten toimeenpanossa tulisi huomioida? Miten edustamanne organisaatio voi tukea ehdotuksia?

-

Näkemyksenne ehdotuksista kaksoistutkintojen kehittämiseksi (ehdotukset 12-13)

-

Mitä kaksoistutkintoja koskevien ehdotusten toimeenpanossa tulisi huomoida? Miten edustamanne organisaatio voi tukea ehdotuksia?

-

Näkemyksenne korkeakoulujen sosiaali- ja terveysalan vetovoimaa ja harjoittelua koskevista ehdotuksista (ehdotukset 14-35)

Ehdotus 14 on kannatettava, joskin ehdotus jää hyvin yleiselle tasolle kokonaisuudessaan ja kaipaisi tarkempaa tarkastelua. Työelämän tulee näyttäytyä vetovoimaisena niin työtehtävien kuin työolojen näkökulmasta.

Ehdotukset 21 ja 22. Urapolkujen näkyväksi tekeminen on kannatettavaa.

Ehdotus 23, 33 ja 34 ovat kannatettavia, koska harjoittelulla on suuri rooli opinnoissa. Farmasian alalla työelämä, sidosryhmät ja yliopistot ovat tehneet hyvää yhteistyötä jo yli kaksikymmentä vuotta, joten alallamme ehdotus on jo hyvin toteutunut. Farmasian alalla yliopistot, työelämän edustajat ja opiskelijat muodostavat kansallisen harjoittelun kehittämistyöryhmän, jossa harjoittelun käytäntöjä on yhdenmukaistettu niin yliopistojen kuin työelämän puolelta. Opiskelija käyttää harjoittelunsa tukena työkirjaa, jonka sisältämät tehtävät on laadittu niin, että perehtyy harjoittelunsa aikana apteekkien toiminnan eri osa-alueisiin. Osana harjoittelua laaditaan HOPS ja harjoittelusta kerätään palautetta, jonka pohjalta harjoittelujaksoa kehitetään edelleen. Apteekkien harjoitteluvastuuhenkilöille järjestetään vuosittain perehdytys, jotta uudetkin harjoitteluvastuuhenkilöt tuntisivat harjoitteluun sisältyvät tavoitteet ja käytänteet. Lisäksi järjestetään opetusapteekkien neuvottelupäiviä, joissa käsitellään harjoittelun teemoja eri näkökulmista. <https://www.helsinki.fi/fi/koulutusohjelmat/farmaseutin-koulutusohjelma/opiskelu/apteekkiharjoittelu>

Ehdotus 24 ja 35 kannatettavia: Farmasian opintoihin kuuluu kuusi kuukautta pakollista harjoittelu (määritelty ammattipätevyysdirektiivissä), joka on palkallista. Palkkauksessa noudatetaan farmaseuttisen henkilöstön työehtosopimusta. 1.5.2023 alkaen I harjoittelujakso palkka on 1172 €/kk ja II harjoittelujakson palkka on 1302 €/kk.

TKI- toiminnan mahdollistaminen osana opintoja ja työnkuvaa on kannatettava ehdotuskokonaisuus.

Mitä vetovoimaa ja harjoittelua koskevien ehdotusten toimeenpanossa tulisi huomioida? Miten edustamanne organisaatio voi tukea ehdotuksia?

Sosiaali- ja terveysalalla tulee olla uramahdollisuuksia ja hakijan tulee pystyä näkemään urapolkuja, jotka luovat merkityksellistä työelämää. TKI-toiminnan, täydennyskoulutuksen ja erikoistumiskoulutusten rooli on merkittävä työelämän uudistumisessa sosiaali- ja terveysalalla, joten niiden kehittämiseen ja toteuttamiseen yhteistyössä on panostettava. Yhteistyön lisäksi tulee huolehtia riittävästä rahoituspohjasta. Tällä hetkellä esimerkiksi farmasian alalla yhteistyö työelämän ja yliopistojen välillä on erinomaista erikoistumiskoulutuksissa, mutta erikoistumiskoulutusten toteuttamista uhkaa pysyvät rahoituspohjan puute. Farmasian alan erikoistumiskoulutuksen tulisi saada pysyvän rahoituksen piiriin STM:ään.

Sosiaali- ja terveysalalla on myös epätyypillisiä urapolkuja, jotka on hyvä tuoda perinteisten urapolkujen rinnalle. Urapolkujen näkyväksi tekemisen tulee sisältää opiskelijoiden urasuunnittelutaitojen- ja valmiuksien kehittämisen. Nämä valmiudet ja taidot auttava yksilöä suuntaamaan työuraansa ja elämäänsä, ja ovat tärkeitä taitoja tämän päivän työelämässä.

Teemme työtä suurimalla osalla ehdotusten teemoista säännöllisesti; osallistumalla työryhmätyöskentelyyn eri teemoista, kouluttamalla opiskelijoita ja jo työelämässä olevia farmasian alan ammattilaisia, neuvottelemme farmaseuttisen henkilöstön työehtosopimuksen, järjestämällä urapolveluita ja urailtoja ja osallistumme työelämä kehittämiseen eri tavoin.

Näkemyksenne jatkuvaa oppimista koskevista ehdotuksista (ehdotukset 36-42)

Kokonaisuudessaan ehdotukset 36-42 ovat kannatettavia.

Mitä jatkuvaa oppimista koskevien ehdotusten toimeenpanossa tulisi huomioida? Miten edustamanne organisaatio voi tukea ehdotuksia?

Jatkuvan oppimisen kautta luomme potilasturvallisuutta sosiaali- ja terveysalalla, joten tämän kokonaisuuden toteutuminen käytännön tasolla olisi ensi arvoisen tärkeää. Tällä hetkellä jatkuva oppiminen on liikaa yksilön harteilla niin ajallisen kuin rahallisen resurssin osalta.

Farmasian alalla tehdään hyvää yhteistyötä kehittämisen ja suunnittelun osalta täydennyskoulutuksessa ja erikoistumiskoulutuksessa, mutta haasteeksi muodostuu maksajan löytyminen koulutukselle. Erikoistumiskoulutukset tulee saada STM:n pysyvän rahoituksen alle, jos näiden koulutusten jatko halutaan turvata. Erikoistumiskoulutukset ovat alan ammattilaisten, mutta myös työelämän kehittymisen kannalta keskeisessä asemassa ja niiden jatkon turvaaminen on ensi arvoisen tärkeää. Tällä hetkellä erikoistumiskoulutusten jatkuvuus ei ole turvattu. Erikoistumiskoulutusten kehittämishankkeet tuottavat työelämän tutkimustietoa, joilla on systeemisiä vaikutuksia.

Erikoistumiskoulutuksissa sosiaali- ja terveysalalla tulisi hakea synergiaa ja tehdä koulutusten välillä enemmän yhteistyötä

Me osallistumme jatkuvan oppimisen tukemiseen työryhmätyöskentelyn kautta mm. erikoistumiskoulutusten työryhmät ja Fimean lääkeinformaatioverkosto, koordinoimme farmasian alalla erityispätevyysjärjestelmää sekä portfolio-menettelyä jossa tunnustetaan lääkehoidon arvioinnin osaamista. Edellä mainittuja osaamisia on voitu hankkia yliopistojen järjestämän jatkuvan oppimisen kautta. Autamme jäseniämme osaamisen tunnistamisessa ja osaamisen kehittämisen suunnitelmien tekemisessä sekä myönnämme ammatillisia apurahoja jatkuvaan oppimiseen.

Näkemyksenne mielenterveyspalvelujen osaamistarpeisiin vastaavan koulutuksen kehittämisestä (ehdotukset 43-50)

-

Mitä mielenterveyspalvelujen osaamistarpeisiin vastaavan koulutuksen kehittämistä koskevien ehdotusten toimeenpanossa tulisi huomoida? Miten edustamanne organisaatio voi tukea ehdotuksia?

-

Näkemyksenne sote-uudistusten edellyttämiä osaamistarpeita koskevista ehdotuksista (ehdotukset 51-54 ja luku 7)

Ehdotukset 51-54 ovat sinällään kannatettavia, mutta ne jäävät hyvin yleisiksi ja ylätasolle.

Passi Sanna
Suomen Farmasialiitto ry